

SLUSE

GLØTT

MEDLEMSBLAD FOR
TELEMARKKANALENS VENNER

NR.1 - 2014
30. ÅRGANG

**Kanalvenner - Velkommen til en kanal-tur til
Haldenkanalen, Ørje
søndag 4.5.2014**

2,5 time, TØCKFORS?

TELEMARKKANALENS VENNER

STYRET 2013	Telefon
Christin Normann, leder	909 43 610
Tine Raisbæk, kasserer/sekr.	993 05 643
Frida Sviland	414 53 607
Helge Øverbø	907 28 722
Gunnar Sanden, Redaktør	917 48 130

Vara:

Epost: kanalvenn@gmail.com

Adresse: Telemarkskanalens Venner
Postboks 372 Sentrum
3701 Skien

Bankkonto i Sparebank1 Telemark:
2610.22.15256 ??

Facebook: Søk etter "Telemarkskanalens Venner" og trykk liker. Og du er der.

Forsidebilde:

Foto:

Grafisk tilrettelegging: Gunnar Sanden

Årsmøte

Det innkalles til årsmøte i Telemarkkanalens Venner xxdag.mars 2013

Vi møtes kl. 18.00
på XX

Før det formelle årsmøtet vil Kanalprisen for 2013 bli utdelt.

Dagsorden:

1. Valg av møteleder
2. Årsmelding for 2013
3. Regnskap for 2013
4. Valg
5. Arbeidsplan og budjettforslag for 2014.
6. Kontingent
7. Innkomne forslag

Enkel servering.

Etter årsmøtet:
??

Velkommen alle medlemmer. Det er også anledning til å bli medlem før møtet.

Litt kanalstatistikk for 2014

Antall passasjerer med Kanalbåtene:

Årsmelding 2013 for Telemarkskanalens Venner

1. STYRET

Styret har i 2013 hatt følgende sammensetning:

Styremedlemmer:

Christin Normann (leder)
Helge Øverbø
Frida Sviland
Arnold Nomme
Tine Raisbæk (sekretær og kasserer)

Varamedlemmer:

Irene Siljan Vestby
Gunnar Sanden

Redaktør for Slusegløtt:

Gunnar Sanden

Styret konstituerte etter årsmøtet seg selv med Christin Normann som leder, Helge Øverbø som nestleder og Tine Raisbæk som sekretær og kasserer.

1.1 Redaksjonen for "Slusegløtt"

Per Svein Bratsberg påbegynte også i 2013 Slusegløtt, men dessverre gikk han bort i 2013 og ble begravet 25 juni. Det ble til høsten besluttet å be Gunnar Sanden ta hånd om redaksjonen av Slusegløtt så det kunne komme ut til medlemmene i forkant av årsmøtet 2013.

1.2 Virksomheten i styret

Styret har hatt 6 møter i 2013, (8. jan, 12. mars, 8. mai, 26 juni, 8. okt og 19. nov). Disse har vært i Skien untatt ett møte som var på Lunde Slusekro. I tillegg årsmøtet på Dag Bondeheim i Skien 14. mars. Etter årsmøtet var det foredrag med lyd, film og bilder ved Eirik Haugen fra NRK Telemark om arbeidet med "Minutt for minutt" på Telemarkskanalen i 2012.

2 Gaver

Foreningen har søkt om tilskudd fra Telemark fylke og banker i Telemark. Dette resulterte i følgende tildelinger:

Kr 15.000,- fra Sparebank1 Telemark
TKV takker for støtten!

3 MEDLEMMER.

Siste oversikt over medlemstallet viser:

Privatmedlemmer 250

Bedrifter/org./kommuner 26
Totalt 276

2.2 MEDLEMSKONTINGENT.

Medlemskontingenten for 2013 har vært kr 150,- for privatpersoner og kr 500,- for bedrifter, organisasjoner og kommuner.

3 MEDLEMSTUR

Årets medlemstur gikk med veteranbuss i steden for veteranbåt til opplevelser på utvalgte attraksjoner langs Telemarkskanalen. Drømmila hadde lagt til rette for turen til Ulefoss Hovedgård, Vrangfoss og Romnes Kirke, og 20 personer deltok i tillegg til noen styremedlemmer.

4 KANALPRISEN 2012

Utdeling av Kanalprisen 2012 gikk til Ole Bjørn Ulsnæs og Nina Evensen. Begrunnelsen var at de er ekte kanalentusiaster, som har greid å lage et levebrød av interessen. En levende interesse som de deler generøst også på sosiale medier. De er sjeldent kunnskapsrike og har i tillegg vært velvillige og positive, hvilket har ført til at de også har guidet på flere medlemsturer.

Prisen var en tur for to med kanalbåt til Dalen Hotell.

5 FYRLYKTER

Telemarkkanalens Venner har satt seg som mål å sette flest mulig av fyrlyktene i vassdraget i stand, og utstyre dem med moderne solcellelys.

Her trenger jeg korrekt tekst fra deg Helge.

Det har i år blitt montert enda en lykt i Dalen med stor hjelp fra Tokke båtlag som har hogget rundt og malt fyrlykta. Nytt utstyr gjør at lyktene selv kan slå seg av på vinteren og dermed ha batteri til hele sesongen. Det jobbes med å engasjere andre båtforeninger rundt de øvrige lykter.

Det ble satt av kr 120.000,- i regnskapet for 2008 til restaurering av fyrlyktene, av dette er kr 13.811,- brukt i 2009, kr 2.865,- i 2010 og kr 10.937,50,- i 2011. I 2012 blev det brukt kr 19345,35,- og i 2013 ble resten av beløpet (kr 73041,05) brukt i tillegg til 25660,45

Der bør nå søkes om nye midler

6 SAMARBEID TELEMARSKANALEN.

Styret har i 2013 fortsatt møteaktivitet med Telemarkskanalen Fkf og Telemarkskanalen Regionalpark. Dette med henblikk på å avklare hvordan vi kan dra i samme retning og fordele oppgaver på en hensiktsmessig måte fremover.

7 ARKIV.

Organiseringen av materiell for Telemarkskanalen Venner har fortsatt, og oppbevares for det meste på Fylkeshuset.

8 HISTORIE OG KUNNSKAP.

Alle tidligere numre av Slusegløtt har blitt skannet inn i samarbeid med Høgskolen i Telemark, det jobbes med å hente inn rettigheter til å dele alt elektronisk så det kan bli søkbart på nett.

Styret for Telemarkkanalens Venner ønsker å takke sine medlemmer og samarbeidspartnere for et godt samarbeid i 2013.

Resultatregnskap for 2013

INNEKTER				
Medlemskontingent	55.000		Kanalprisen	6.000
Støtte	50.000		Kontor/administrasjon	25.000
Renteinntekter/utbytte	6.000		"Slusegløtt"	35.000
Bruk av fondsmidler fyrlykter	70.000		Styre- og medlemsmøter	2.000
Deltakerbetaling medlemsturen	20.000		Årsmøtet	5.000
Salg "Slusegløtt"	3.000		Restaurering av fyrlykter	70.000
			Medlemsturen	30.000
			Innsamling historisk matr.	30.000
			Renteutgifter, gebyr	700
TOTALE INNEKTER	149.011		TOTALE UTGIFTER	172.480
			DRIFTSOVERSKUDD	-23.469

BALANSE pr. 31.12.2013

EIENDELER 2)	
Kasse	
Bank konto 26501145725	199.453
Bank konto 26102215256	36.956
Avsetning fyrlykter (bank)	0
Frimerker	595
Aksjer 1)	2.000
SUM EIENDELER	239.004

GJELD OG EGENKAPITAL

Egenkapital pr. 31.12.2013	247.473
Årsets driftsoverskudd	-23.469
Avsatt restaurering fyrlykter	0
Avsatt til kontor/adm.	15.000

SUM GJELD OG EGENKAPITAL 239.004

Noter til regnskapet:

- 1) Aksjer: 2 aksjer i Skien Dalen Båtselskap AS til bokført verdi kr. 2.000.
- 2) 5 andeler a kr. 200 i Slepebåten Eriks Venner og 1 andel a kr. 1.000 i Telemarksreiser AL er bokført til kr. 0.

Skien, 31. desember 2013/29. januar 2014

Regnskapet revidert og funnet i orden.
Marit Jørgensen, revisor

Budsjettforslag for 2013

INNEKTER	
Medlemskontingent	50.000
Prosjektstøtte	3.000
Gaver	20.000
Renter	5.000
Prosjektstøtte fyrlykter	
Deltakerbetaling Medlemstur	20.000
Plakater/salg "Slusegløtt" mm.	3.000
SUM INNEKTER	128.000

UTGIFTER	
Kanalprisen	6.000
Kontor/administrasjon	25.000
Slusegløtt	35.000
Styre- og medlemsmøter	2.000
Medlemskontingenter	300
Årsmøte	5.000
Restaurering av fyrlykter	34.000
Medlemstur	20.000
Renteutgifter, gebyr	700
SUM UTGIFTER	128.000
Driftsoverskudd	0

Valg 2014 – VALGKOMITÉENS FORSLAG

Styret 2013

Christin Normann, leder
Tine Raisbæk, sekretær og kasserer
Arnold Nomme
Frida Sviland
Helge Øverbø

Varamedlemmer:
Gunnar Sanden
Irene Siljan Vestby

Marit Jørgensen, Revisor

Valgkomitéen i 2013:
Svein Arntsen, Marie Bergsli og Janne Lindgren

Forslag til styre med varamedl. for 2014

Christin Normann	Ikke på valg
Frida Sviland	Ikke på valg
Helge Øverbø	Ikke på valg

Forslag til valgkomité for 2014

Forslag til arbeidsprogram for 2014

1.

Utdrag av Vedtekter for Telemarkkanalens Venner

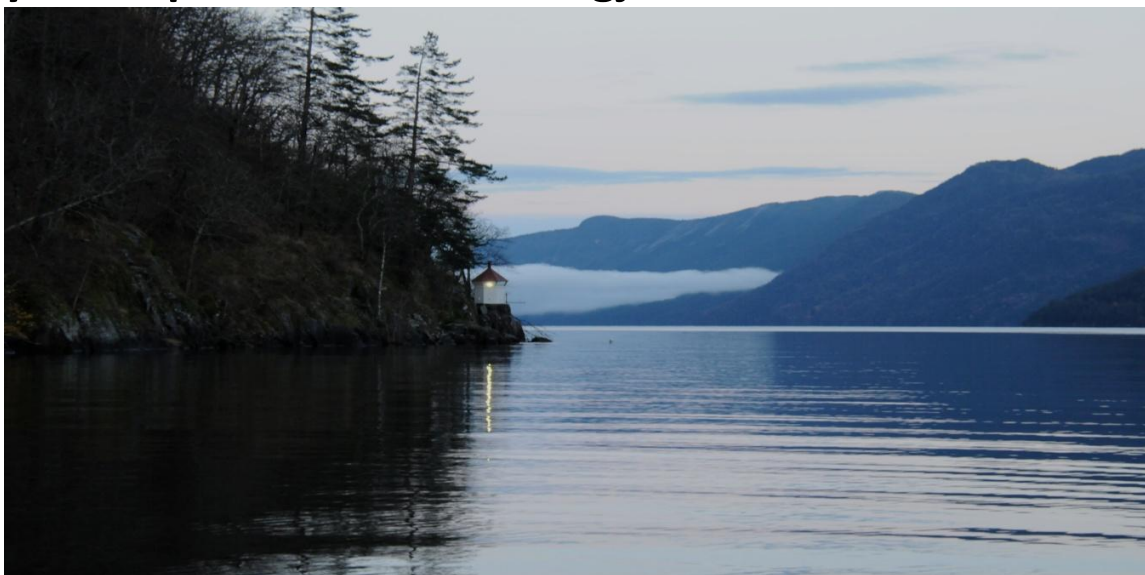
§ 1 Formål

Telemarkkanalens Venner har til formål:

- Å arbeide for fortsatt drift av Telemarkskanalen
- Å arbeide for vern av de minnesmerker, natur- og kulturverdier som ligger til vassdraget og er knyttet til driften av kanalen.
- Å stimulere til økt bruk av kanalen og vassdraget i ferie- og rekreasjonssammenheng, for å øke allmennhetens engasjement og kanalens status.

Komplette vedtekter for Telemarkkanalens Venner finner du på vår internettside:

Fyrlyktene på Bandak blinker igjen

Ivarsflaten Fyr. Foto: John Straume

Det har trolig ikke vært lys i lyktene siden anleggstida til kraftverket på 60 tallet. Telemarkkanalens venner har i 2013 montert lys i lyktene på **Ivarsflaten og Høgnesodden langs Bandak**.

Telemarkkanalens venner takker **Tokke båtlag** for innsatsen med maling av lykter, rydding av trær og oppsetting av stolper til solcellepaneler. Tokke båtlag vil også ha ettersyn av lyktene fremover, mens vedlikehold og reparasjoner av den elektriske installasjonen vil bli foretatt av Telemarkkanalens Venner.

På grunn av lite sol for lading av batteriene på vinteren er lampenes innebygde klokke programmert til å slå av lyset i perioden 1. desember til 1. mars.

Telemarkkanalens Venner vil i 2014 videreføre arbeidet og montere lys i lyktene på Skiftnes, Tjonodden og Ottersnes langs Norsjø. Telemarkkanalens Venner har søkt Kystverket om å få overta ytterligere tre utrangerte lykter som vil erstatte den ødelagte lykta på Digernes, lykta innenfor Romnes brygge og lykta som sto nedenfor Hjuksevelta på Heddalsvannet. Lyktene her er av ukjent årsak fjernet.

Telemarkkanalens Venner er fremdeles på jakt etter historie rundt fyrlyktene, som f.eks. når de ble montert og bakgrunnen for dette. Vi ønsker gjerne også informasjon om hvorfor og når enkelte lykter ble fjernet. Ta gjerne kontakt med oss på e-post: kanalvenn@gmail.com

Høgnesodden Fyr. Foto: John Straume

Kanalprisen 2012

Til Ole Bjørn Ulsnæs og Nina Evensen

Av Per Svein Bratsberg

Telemarkkanalens Venner deler ut Kanalprisen til personer bedrifter eller instanser som har gjort en særlig innsats for forskjønnelse av miljøet rundt Telemarkskanalen. Årets prisvinner er et tospann av uovertrufne kanalentusiaster som har forskjønnet kanalen i overført betydning litterært og muntlig gjennom en årrekke.

Prisvinnerne oppleves som sjeldent kunnskapsrike både om de lange historiske linjene og de små historiene, og deler sin levende interesse for Telemarkskanalen generøst med oss andre, i alle kanaler.

Ole Bjørn Ulsnæs og Nina Evensen mottar prisen av Irene Siljan Vestby tv og Christin Normann th

Noen av kanalene hvor vi har hatt og fortsatt har glede av deres kunnskap og interesse er:

- Skiensvassdraget.no; en nettside om Telemarkskanalen med spesiell pedagogisk tilrettelegging for bruk i skolen. Prosjektet ble gjennomført i regi av Telemarksbiblioteket, Vest-Telemark Museum og Telemark Museum, og brukes bl.a i den kulturelle skolesekken
- Jubileumsboka til kanaljubileet i 2011: Vannveien inn i Telemark. Et solid og flott standardverk om Telemarkskanalen.
- Tekst til kulturhistorisk skilting langs kanalen, på Vrangfoss.
- Tekst til jubileumssangen «Velsigna Kanal»
- Guiding på flere av Telemarkkanalens Venners medlemsturer

De var også selvskrevene informanter til NRK i forbindelse med Telemarkskanalen minutt for minutt både før og under reisen. Mulig det er derfor NRK har valgt å legge reprisen til bursdagen til en av dem på 31. mars, 1.påskedag.

Merittlista knyttet til fremming av Telemarkskanalen er lang, og lengre enn det som er nevnt her, kanskje fordi de alltid er positive og velvillige til å bidra og sier sjelden nei når noen spør. De har også oppnådd å lage et levebrød av Telemarkskanalen, og det synes vi er flott, selv om vi tror det legges mer inn enn det som tas ut. Vi har lagt merke til at de har det samme favorittsitatet på sine respektive Facebooksider: Fakturering er den mest innbringende formen for journalistikk.

At interessen og arbeidet for Telemarkskanalen er noe de er sammen om er tydelig for alle som er i kontakt med dem. De har kanskje en arbeidsfordeling men for oss ser det ut som et sømløst samarbeid, som pågår uten normert arbeidstid. Det var derfor naturlig i valget å tildele prisen til dette paret sammen, som gjennom å bo på hytta på Rugla hele sommeren vel kan sies å være både ekte kanalentusiaster og kanalelskere i praksis – **GRATULERER med Kanalprisen 2012 til Ole Bjørn Ulsnæs og Nina Evensen.**

Kanalprisen består av en tur for to personer med en av kanalbåtene til Dalen Hotell, overnatting og retur med kanalbussen, samt et diplom for innsatsen.

Disse har mottatt Kanalprisen:

2012 Ole Bjørn Ulsnæs og Nina Evensen, Skien
2011 Thor Morten Halvorsen, Dalen/Oslo
2010 Per Svein Bratsberg, Skien
2009 Gunnar Sanden, Ulefoss
2008 Marie Bergsli, Skien
2007 Vidar Edvardsen, Skien
2006 Øystein Dalland og Per H. Misund, Bø/Ulefoss
2005,2004, 2003 Ingen utdeling
2002 Viser ved Kanalen
2001 Johan Rye-Holmboe, Skien
2000 Grete Midtbøen, Lunde slusekafe
1999 Sverre Lindalen, Ulefoss
1998 Skotfoss Historielag
1997 Ivar Haukelidsæter, Dalen
1996 Skuespillerkompaniet i Sauherad
1995 Birger Bergland, Lunde
1994 Ajersida Velforening, Lunde
1993 Helge Øverbø, Skien
1992 Vibeke Mohr, Skien
1991 Reidar Jenssen, Skien
1990 "Dugnadsgutta i Flåbygd"

Vers Ved Vannvegen

Av Gunnar Sanden

For den som er glad i lyrikk er det nå god grunn til å ferdast langs Telemarkskanalen. I 2012 blei det i alle Kanalkommunene sett opp 45 dikt av 8 forfattarar. I 2013 blei det i tillegg sett opp 2 dikt på Rimi-bygget i sentrum av Ulefoss. Dei fleste dikta er sett på byggverk tilhøyrande Kanalen. I tillegg er det sett opp dikt på bygg i nærleiken av Telemarks-vassdraget.

Kvar Kanalkommune har valgt sin eller sine forfattar(ar) slik:

Skien - Henrik Ibsen og Oddmund Haugen,
Nome – Alf Haugland, Sauherad - Liv Holtskog,
Notodden – Brynjar Torset og Olav Kaste,
Kviteseid – Aslaug Vaa og Tokke – Arvid Torgeir Lie.

Eitt tre er ingen skog

Måtte vera
triveleg
å eiga eit
tre

ei gran
hell' ei
furu
ein kunne sitte under
i svale sumarkveldar
kjenne angen av
kvæ
høyra suset i
krona
og fuglesong frå
kvar einaste
grein

men det måtte berre vera
eitt

for var det
fleire
kom ein vel berre til å
sitte og syte over
tømmerprisane

Alf Haugland

Diktet til venstre av Alf Haugland finn du ved Lunde sluse.

Sju svingar opp

Du køyrer:
sju svingar opp
så har du køyrt
Skafsåberget.

Du skriv på eit dikt:
sju svingar opp
så har du skrive
diktet òg.

Arvid Torgeir Lie

Diktet "Sju svingar opp" står på Dalen bryggje.

På neste side finn du kvar alle dikta er plassert. Velkomen til å ta en lyrikktur langs Telemarkskanalen. Turen kan absolutt kombinerast med å sjå på f.eks. Telemarkskanalens vakre byggverk. Ein kan også anbefale å sjå nærmare på bruene som kryssar "a troubled water" på vegen frå havet og inn til Telemarks "indrefiletar". Ved Kjeldal og Hogga sluser er dikt-tavlene plassert på mindre hus som ligger ca. 100 m sør for slusene.

HER ER DIKTAVLENE PLASSERT:

SKIEN KOMMUNE

1. Skien sluse
2. Hjellen (nord for Hjellebrygga)
3. Hjellen (sør for Hjellebrygga)
4. Bakkestranda
5. Skotfoss (Tors plass)
6. Løeid
7. Øst for slusa, nord for innseilinga
8. Innseiling til slusa fra Norsjø

SAUHERAD KOMMUNE

24. Årnes brygge
25. Gvarv brygge
26. Evju Bygdetun, Tangen
27. Hørte Dampfarveri
28. Nesodden brygge
29. Akkerhaugen brygge
30. Kullhuset brygge
31. Hjuksevelta

NOME KOMMUNE

9. Ulefoss gjestehavn
10. Ulefoss sluse
11. Øvre Verket
12. Biblioteket, Ulefoss
13. Eidsfoss
14. Vrangfoss
15. Lunde sluse
16. Biblioteket, Lunde
17. Kjellidal
18. Hogga
19. Strengen
20. Nome Sjukeheim

KVITSEID KOMMUNE

32. Skieventyret, Morgedal
33. Fleirbrukshallen
34. Slusemuseet
35. Vrådal Hotell brygge
36. Kviteeid bygdetun
37. Kviteeid brygge
38. Kilen brygge
39. Fjågesund brygge
40. Spjotsodd brygge
41. Kvitsund brygge

NOTODDEN KOMMUNE

21. Notodden brygge
22. Notodden brygge
23. Notodden brygge

TOKKE KOMMUNE

42. Bandaksli bryggje
43. Lårdal bryggje
44. Dalen bryggje
45. Biblioteket, Dalen

Temaer vi burde ha noe med om:

Muddern

Fredning av Telemarkskanalen

Rapport fra en danskes kajakk tur til Norge.

Av Jørgen Kongaa

Det var lidt af en tilfældighed at jeg blev opmærksom på at der er et kajakstævne i det sydlige Norge. Det lykkes mig at overtale min kone til at holde lidt af vores sommerferie i Norge, som blev afsluttet med deltagelse i Telemarkspadlern, dog kun for mit vedkommende, da hun ikke vil ro kajak (forstå det hvem der kan).

Efter en rigtig god ferie blev det endelig tid til at prøve kræfter med det norske ro vand, da vi ankommer til stævne pladsen står det klart for os at der er tale om lidt af en fest, glade og forventningsfulde rokammerater der venter på et lift eller venter på at det bliver tid til at komme i kajakerne, der kan roes 3 forskellige ture en 10km. en 23km. og en 46km. jeg valgte den lange tur, det syntes at være det mest logiske, det var en fantastisk tur i et smukt og betagende landskab.

Den lange tur går fra Norsjø feriecenter til Notodden og tilbage igen, lige efter starten kommer man ind på elven, der roer man modstrøms de første 13 km. der kommer man ud på søen ved Notodden den er ca. 10 km. lang, den kan godt være lidt barsk hvis det blæser meget, men det kan alle søer jo. Alle ruterne er både for kap, tur og havkajakker.

Alle ruter har fælles mål og der er faste hjælpere når vi skal op af båden vel i mål. Her er der også

udstilling af udbydere inden for sporten. Ved afslutningen af løbet breder der sig en hel fest stemning i målområdet. Musik, humoristisk speaker, mad og et varmt bad. En hel gaveregn, både for placering og lodtrækningsgaver. Om aftenen er der fælles grill og hygge for dem som har lyst.

Om søndagen er der mulighed for at ro med på fælles tur ned gennem sluserne længere nede også arrangeret af Telemarkspadlern, men som ren udflugt. Men der er jo også rig mulighed for både før og efter lørdag bare at ro på egen hånd. Eller tage de gode travesko på og nyde en tur i de smukke skovklædte bjerge omkring søen.

Oplevelsen var så god at jeg har besluttet at tage af sted igen i år, vi starter igen med en uges ferie. Stævnet er D20/9

Se: telemarkspadlern.no

Indkvartering kan lade sig gøre på feriecentret som danner ramme om løbets mål. Så det kan ikke blive tættere på 😊. Det kan gøres både med telt og med campingvogn (vær dog obs på at det er mulighed for nattefrost). Det er også muligt at leje hytter på pladsen.

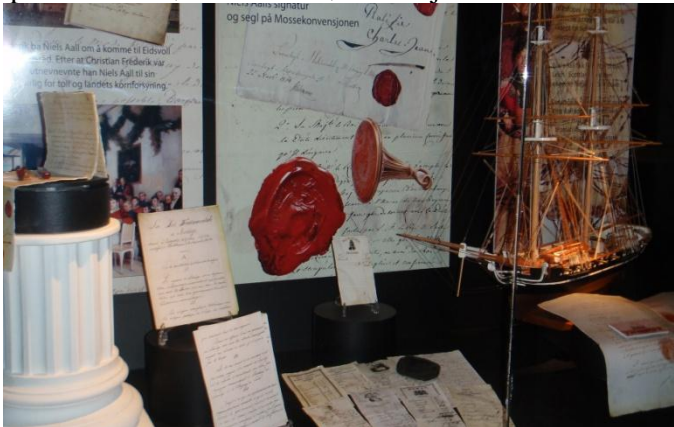

Medlemstur 2013 med Telemarkkanalens Venner

Av Christin Normann

Den 12.mai stilte vi opp spente på Hjellebrygga i Skien. Vi skulle teste en del av Drømmemila på Ulefoss, severdigheter med guiding og historiefortelling ny av året. Vi hadde fått leie en god gammel veteranbuss fra Rutebilhistorisk Forening avdeling Telemark. Skien

Telemark Bilruter (STB) hadde kjøring i området rundt kanalen med denne i tidligere tider så det passet bra for turen. Det var ca 20 stk som møtte opp og så frem til mye bra historie denne dagen. Fra Hjellebrygga i Skien ble første stopp på Ulefos hovedgaard. Christine fra Telemark museum geleidet oss gjennom en fantastisk historie om Aall- familien og hvilken stor betydning de hadde hatt både i dette området men også i den store norske historien med å få godkjent vår grunnlov i 1814. I dag er det en stiftelse som eier hovedgården og driften er ved Telemark museum. Museet har vedtatt at hovedgården skal være slik den har sett ut fram til nå, dvs at en ser at det har vært bolig her helt frem til Karen Aall forlot stedet. Dette gjør besøket svært spesielt da en føler at en besøker et hjem enda.

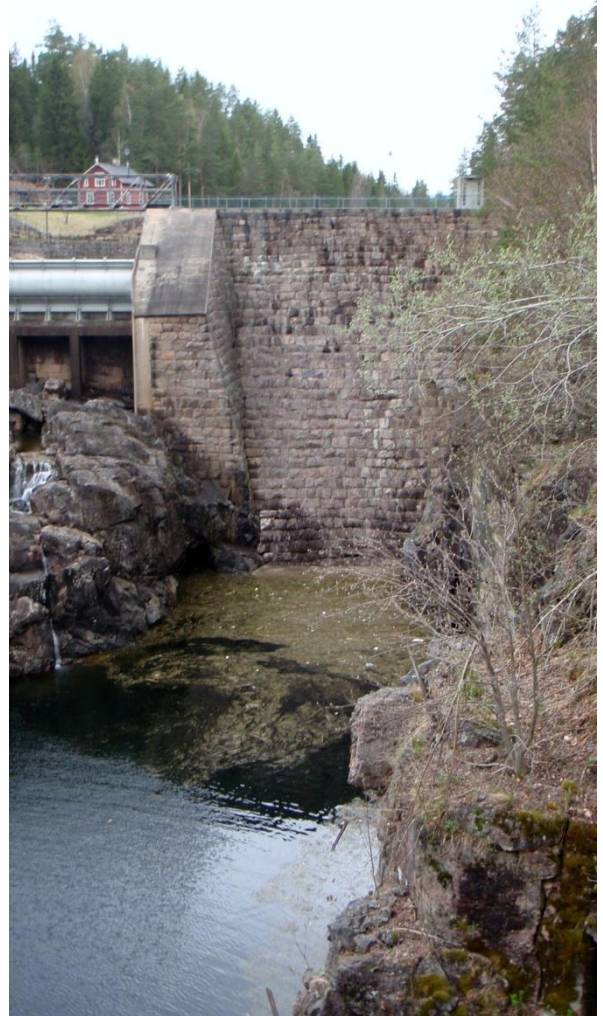

Fra museet på Ulefos Hovedgaard

Etter videre omvisning i alle rom ble det servert en enkel lunsj i «stallen». Stallen har videre utrolig fin utstilling både på historikk fra Ulefoss hovedgård og området rundt, men også mang flotte vogner, hesteutstyr og stall som har tilhørt gården. Dette er veldig flott holdt vedlike og mange gode bilder som setter en tilbake i tid på en god måte.

Fra Ulefoss tok vi veteranbussen videre til Vrangfoss. Her stod Birger Bergland klar til å fortelle oss om hvorfor og hvordan den vrange fossen ble temmet på slutten av 1800- tallet og hvordan Vrangfoss sluse og dam ble bygd. Hele Telemarkskanalen ble bygget samtidig og 500 man var i gang i 5 år. Det er et imponerende verk som man ikke kan høre nok historier rundt. Veien rundt og til fossen ble til etter hvert som arbeidet skred frem og ikke minst fikk kraftselskapet en del å si med deres utbygging også. Særskilt var det interessant å høre om hvor dyp kløften/morenen under damanlegget er og hvilken

jobb som måtte til for å klare å tette igjen for å få det anlegget som står der i dag. Vi hadde flaks med været men i det vi reiste fra Vrangfoss kom regnet, god tidsberegning med andre ord.

Vakker dam bygd av stein på Vrangfoss kraftverk

Turen gikk så til Romnes kirke der vi skulle få lov til å høre om den nydelige middelalderkirken. Flere kirker ble bygd i samme området i tiden rundt 1100-tallet og dette er et godt ivaretatt eksempel. Gulvet under alteret var nå til restaurering og riksantikvaren bruker sin tid samtidig med arkeologiske undersøkelser for å se om det finnes gamle ting som forteller ytterligere om historien fra tidlig tidsalder under gulvet til alteret. Vi fikk derfor kun se og oppholde oss i det rommet som var forbeholdt de «vanlige» menneskene. Tidligere var det kun prester og andre utvalgte som kunne gå videre inn i kirkerommet. Bruno Hagemann fortalte en flott historie og ikke minst ga han oss en konsert på orgelet i kirken med utvalgt repertoar fra middelalderen med forklaring til de ulike klangene og stemmene, samt Grieg og en hyllest til Ibsens besteforeldre som skal være gravlagt ved Romnes kirke.

Mette av mye historie fant vi bussen som kjørte oss pent tilbake til utgangspunktet. Det var en vellykket tur som vi vil anbefale videre, men skal dette være tilgjengelig for alle framover i høysesong bør det nok organiseres med transport mellom hvert sted eller

settes opp faste tider for omvisning og konsert m.m. **Vi ønsker Drømmemila lykke til – et godt initiativ for å vise alt det flotte kanalen har å by på også på land.**

Tur med Telemarkkanalens Venner 2014

Telemarkskanalens Venner inviterer til tur for medlemmer og andre til en tur til Haldenvassdraget og til Haldenkanalen.

Lørdag xx.mai 2014 kl. xx fra Hjellebrygga i Skien

Kart over kanaler i Norge og Sverige.

Slusegløtt for 30 år siden

Vi vil som fast spalte framover ta med stoff fra eldre "Slusegløtt". Her er litt om Muddern som bli skrevet for 30 år siden. (Artikkelen blei skrvd på skrivemaskin.)

Telemarkkanalenes Venner, Teknisk Komite

Historikk angaende arbeide med restaurering av dampmaskin .

Arbeidet i Teknisk komite blei starta 21 . 04 .83 med furste be f aring på Løveid .

Lekteren blei lensa , og flyteprøve utført 17 . 10 . 83 . Prøva var vellukka . Vidare arbeid var nå finne høveleg stad å drive oppussingsarbe i det. Etter vurdering av fleire alternativ , blei til sist Telemark ingeniør høgskole valgt .

Den 29. 09.84 blei lekter og dampmaskin slept fra Løveid til Kanal-gata ved Hjellevatnet . Det blei dampmaskinen demontert og lyft av lekteren .

Lekteren blei slept t i tilbake til Løveid , medan dampmaskina blei transportert på bil til Telemark ingeniørhøgskole i Porsgrunn .

I desember 84 fekk vi satt opp ein plasthall over maskina , og e i n del arbeid blei utf ør t utover ettervinter og var 85, deriblandt sandblåsing og grunning av maskin og kjele .

Hittil har vi mot t a t t kr . 27 . 000 i direkte pengebidrag , pluss div . gr atistenester , mellom anna transport og gratis plast hall .

Slik situasjonen er idag , har vi hap om at maskina er ferdig r estaurert våren 86 .

Vi vil presisere at der framleis er stort behov for bade økonomisk støtte og arbeidsinnsats .

Porsgrunn 07 . 05 .85

Tore Kvaale

v
/

Lensa på Sundkilen i Kviteseid

Ein av dei største lensene i Telemarksvassdraget låg på Sundkilen i Kviteseid. Det var to lenser i Sundkilen med eit par hundre meters avstand. Ei lense låg ute på sjølve Sundkilen. Dette for å ta i mot tømmer som kom ned Dalaåi, ut

lensekaran på ein flåte. Det var bygd gangveggar til huset og til dei forskjellige arbeidsplassane på lensa. Jobben besto enkelt sagt i å lage klubbar som var egne til å dra etter slepebåten – vanlegvis ”Axel” ned Kviteseidvatn og Flåvatn for så å bli fløta gjennom slusene og over nye vatn ned til Skien.

Ågapet for å bli fanga opp i lensa her. Det var bygd hus for **100kr. seddelen frå 1949 med lensekarane på Sundkilen. Etter måleri av Erik Wærenskiold.**

Tømmeret som kjem ned til Sundkilen kom frå vatn og tjønningar i Øyfjell, gjennom Oftevatn i Høydalsmo og ned Dalane og Dalaåi til Sundkilen. Ei anna grein kjem frå Morgedal via Morgedalsåi, som renn ut i Dalaåi nokre få km nord for Sundkilen. I tillegg kom det store mengder tømmer pr. hest og i nyare tid med lastebil frå store skogområde i Ordal, Brunkeberg, Tveitgrendi og Flekstveit-heii og andre område som ikkje passa for fløting. Den andre lensa på Sundkilen låg ved Kviteseid bryggje, og klubba tømmeret som kom med hest eller bil.

Dei store tømmermengdene som kom på elvar og hest/bil til Sundkilen, gjorde Kviteseid til eit sentrum for fløting, klubbing og transport av

Frå demonstrasjonen i Skien mot nedlegging av Union 26.7.2005. MS Victoria er med.

tømmer i Telemark. (Ein får litt inntrykk av mengdene av postkortet som er gjengitt.) Det var derfor kanskje naturleg at Erik Werenskiold måla det kjente måleriet av lensekarar frå Sundkilen. Måleriet som blei laga i 1938, er utgangspunktet for bildet på den raude 100-kroners seddelen frå 1949. Den gong 100 kr. var verdt eit par-tre døgsløner på lensa. Bestfar min, Gunnar Borgejordet jobba på lensa i fleire tiår og fortalte at han såg på Werenskiold mens han måla. Han bruka god tid. Ein dag måla han ein arm eller to, ein annan dag ein båtshake. Dei som blei avbilda på 100 kr.-seddelen var:

Eg var ein del med bestefar på lensa – låg på tregangane eller på klubbane og fiska tryte. var stødige og trivelege karar, lensekaran (som det heiter på kviteseid-

dialekt). Dei eg hugsa jobba der midt på 1950-talet var Andreas Rollefstad, Sigurd Midtbøen, Thoralf Midtbøen, Gunnar Midtbøen, Aslak Midtbøen, Einar Sudbø, Sverre Syftestad, Steinar Syftestad og bestefar Gunnar Borgejordet. Lensa på Sundkilen var ein kjærkomen og viktig arbeidsplass i Kviteseid. Det var ofte folk som jobba i skogen i vinteren eller som hadde gard, som jobba på lensa. Einar Sudbø dreiv Kviteseid skifabrikk når arbeidet var slutt for sesongen på lensa.

Lensearbeidet gav likevel ikkje bare inncome i Kviteseid. Arbeidet med å transportere tømmeret over vatn og gjennom sluser gav også mange arbeidsplassar i det som nå er Nome kommune og i Skien. Ikkje minst var fløtinga viktig for Telemarkskanalen og økonomien rundt denne. Den siste fløtinga frå Vestvatna gjekk gjennom slusene i 1982. 19.12. 2005 gjekk det siste slepet frå Notodden via Norsjø og ned slusene til Skien. Union blei lagt ned vinteren 2006. Ein viktig epoke med papirindustri var slutt i Grenland. Det var ikkje lengre etterspørsel etter store tømmer-mengder verken til papir eller skur i Grenland. Med det var det slutt på den siste profesjonelle fløtinga i Norge. Det var slutt på ein svært CO2-venleg transport av tømmer. Delar av den nedlagte Numedalsbanen er teken i bruk att for tømmertransport. Kan ein driste seg til å stille spørsmålet om kanskje fløting også kan bli aktuelt att ein gong i framtida? Som alternativ til fløting kan det vere meir effektivt å bruke lekter-transport, sjå artikkel på neste side.

Lektertransport på Telemarkskanalen igjen?

Av Gunnar Sanden

Jan Fredrik Garvik, daglig leder av Sagene Tre AS på Ulefoss har svært spennende ideer om å bruke lekters igjen på Telemarkskanalen. Garvik arbeider med planer for en biofabrikk i Grenland med produksjon av bl.a. trekull og trepellets, og i den forbindelse er det viktig å få utredet forutsetningen for å etablere billigst mulig transport av råstoff. Lekters på Telemarkskanalen kan være en måte å skaffe seg billig transport på. Kan en bruke lekters også som flytende arbeidsplattformer, er håpet at en kan åpne områder som i dag er nullområder for tømmerhogst. Garvik sier at en trenger mer økonomiske beregninger på dette. På f.eks. Vestlandet blir tømmeravvirking i vanskelige områder støtta med opptil 180 kr/m³, sier Garvik. Det er å forvente at støtteordninger for f.eks. avvirkning i vanskelige områder i Vest Telemark og ellers kan styrke lønnsomheten i prosjektet.

En effektiv lekters-transport kan åpne for at en større del av de store skogområdene i Vest-, Øst- og Midt-Telemark kan utnyttes.

Nyproduserte lekters. Foto utlånt av Jan Fredrik Garvik

I områder hvor det kan være aktuelt med vinsjing av tømmeret kan en lekters fungere som en arbeidsplattform for dette. På Bandak-kanalen må det utredes nærmere om en bruker lekters til Strengen og tar tømmeret på lastebil videre. Garvik håper på et samarbeid med bl.a. AT-Skog om dette prosjektet. Garvik er ganske sikker på at lekters-transport kan være en velegnet transportform.

Brevik Shipping har bestilt og eier ti nye stålekters, som er av forskjellig størrelse. Sagene Tre AS har avtale med eier om å prøve ut og eventuelt sette noen av lektersene i kommersiell drift. Dersom det blir drift vil transport på lekters være en miljømessig gunstig måte å transportere varer på med relativt lite CO₂-utslipp. Garvik mener kombinasjonen av vannvei "på land" og vannvei på havet er kostnadseffektivt.

Telemarkkanalens Venner håper at gods-transport igjen vil bli aktuelt på Kanalen og ønsker Garvik m.fl. lykke til med prosjektet

Rutetider og priser for 2014

Ruteplan 2014

Skien - Dalen og Akkerhaugen - Lunde

		M/S Henrik Ibsen 21.05. - 20.09.		M/S Victoria 20.05. - 25.08.		M/S Telemarken 14.06. - 10.08.
Dager		1 ^a	3 ^a 5 7	1 ^a	2 4 6	Daglig ^{a)}
Avgang	Skien		08:10	08:10	08:10	
Avgang	Løveid		08:40	08:40	08:40	
Avgang	Akkerhaugen		-	-	-	09:45
Avgang	Norsjø Ferieland		-	-	-	09:55
Avgang	Norsjø Golfpark*		-	-	-	10:20
Avgang	Ulefoss		10:35	10:35	10:35	11:00
Avgang	Eidsfoss		11:10	11:10	11:10	11:30
Avgang	Vrangfoss		12:05	12:05	12:05	12:25
Ankomst	Lunde		12:50	12:50	12:50	13:15
Avgang	Lunde	13:05	13:05		13:05	
Avgang	Kjeldal	13:30	13:30		13:30	
Avgang	Hogga	14:00	14:00		14:00	
Avgang	Fjågesund ^{b)}	15:20	15:20		15:10	
Avgang	Kviteseid				16:20	
Avgang	Spjotsodd	16:10	16:10			
Avgang	Bandakslif ^{c)}					
Avgang	Lårdal ^{d)}	17:20	17:20		17:45	
Ankomst	Dalen	17:50	17:50		18:20	

Dalen - Skien og Lunde - Akkerhaugen

		M/S Henrik Ibsen 21.05. - 20.09.		M/S Victoria 20.05. - 25.08.		M/S Telemarken 14.06. - 10.08.
Dager		1 ^a	2 ^a 4 6	1 ^a	3 5 7	Daglig ^{a)}
Avgang	Dalen	08:35	08:35		08:10	
Avgang	Lårdal ^{d)}					
Avgang	Bandakslif ^{c)}	09:05	09:05		08:35	
Avgang	Spjotsodd	10:15	10:15			
Avgang	Kviteseid				10:15	
Avgang	Fjågesund ^{b)}	11:10	11:10		11:10	
Avgang	Hogga	12:25 ^{e)}	12:25		12:25	
Avgang	Kjeldal	12:45 ^{e)}	12:45		12:45	
Ankomst	Lunde	13:00	13:10		13:10	
Avgang	Lunde		13:25	13:25	13:25	13:45
Avgang	Vrangfoss		14:05	14:05	14:05	14:35
Avgang	Eidsfoss		14:50	14:50	14:50	15:30
Avgang	Ulefoss		15:20	15:20	15:20	16:00
Avgang	Norsjø Golfpark*		-	-	-	16:25
Avgang	Norsjø Ferieland		-	-	-	16:50
Ankomst	Akkerhaugen		-	-	-	17:00
Avgang	Løveid		16:50	16:50	16:50	
Ankomst	Skien		17:30	17:30	17:30	

1 = mandag 2 = tirsdag 3 = onsdag 4 = torsdag 5 = fredag 6 = lørdag 7 = søndag

NB! Frammøte 30 min. før avgang i Skien, Ulefoss og Lunde. 15 min. før ved øvrige sluser/brygger.

NB! For parkering i Skien må du ha parkeringsbevis. Se oppslag på brygge!

a) M/S Henrik Ibsen seiler ikke i rute følgende mandager: 26.05, 02.06, 01.09, 08.09 og 15.09.

b) M/S Victoria seiler ikke i rute følgende mandager: 26.05 og 02.06.

* Stosser kun på forhåndsbestilling

c) M/S Henrik Ibsen seiler ikke i rute følgende tirsdager: 02.09, 09.09 og 16.09.

d) M/S Henrik Ibsen seiler ikke i rute følgende onsdager: 03.09, 10.09 og 17.09.

e) M/S Telemarken seiler ikke i rute fredag 01.08 og lørdag 02.08.

Telemarkkanalen FKF's båter i 2014.

Av Agnar Waldemarsen, driftsleder i Telemarkskanalen

Tidligere hadde Kanalselskapet både slepebåt/isbryter, lektere og forskjellige typer arbeidsbåter ned til prammer. Ved siste århundreskiftet var «flåten» redusert til et par små lett båter i aluminium. Ved behov for slepebåt, mudring etc, ble behovet oftest dekket ved å hyre inn båter og mannskap fra Skiensfjordens Fellesfløtningsforening (SF). Da Fløtningen ble nedlagt i 2006, fikk Telemarkskanalen heldigvis overta noen av fartøyene, samt en del spesialverktøy og utstyr. Overdragelsen var vederlagsfri, men på betingelse av at materiellet framtidig skulle bevares i Telemarkskanalen og benyttes i vedlikeholdet av anlegg og installasjoner i vassdrag og skipsleder. Fartøyer til Telemarkskanalen er disse:

1. Slepebåten «Ørna»
2. Slepebåten «SF-3»
3. Kranlekter 2
4. Kranlekter 4
5. Traktorbåt SF-13
6. En leker med pælemaskin, «Rambukken»
7. Firkantlekter «SF-21»
8. Flytebrakka (egentlig overdratt til Kantebakke på Notodden, som ga den videre til Kanalen).

I det følgende tenker jeg å beskrive fartøyene, og litt om gamle og nye bruksområder innen det allsidige vedlikeholdet en vannvei gir.

Databladene er henta fra «Verneplan for fløtningsminner» utarbeida av Norsk Transport AS v/ Carl Frederik Thorsager, ferdigstilt 2. mai 2006 som del av avviklingsprosessen til SF.

1.	Ørna
Kjenningsignal	LM 6590/H-24897
Type	Slepebåt
Byggested og –år	Brødrene Sørensens mek verksted, Stathelle - 1966
Motor	Volvo Penta 150 HK
Kran	HIAB 177
Lengde,bredde,dybde	9,24, 3,87, 1,10 meter
Arbeidsområde	Brukt i Skienselva og i forbindelse med Union Bruks tømmerinntak. Kranen brukt til reparasjon av bilbunter og til ommosing av bilbunter som er gått i stykker.
Anbefaling	Bevaring

Ørna var både skrogmessig og teknisk sliten da kanalen overtok den. Det viste seg også at båten var litt ustabil ved kranbruk. Bortsett fra helt nødvendige reparasjoner har vi derfor valgt å ikke benytte den i særlig grad. Håpet er at vi etter hvert greier å reise midler til å gi båten en ordentlig rehabilitering. Og da blir det selve skroget som blir den største posten. Ørna ligger i dag ved Ulefoss kanalbrygge.

Foto: Helge Øverbø

2.	SF 3 – Flåte Doffen
Kjenningsignal	H-24891
Byggested og –år	Elvestad mek verksted - 1960
Motor	Deutz F 6L 912, 1977-mod, 47 HK
Lengde,bredde, dybde	6,20 – 2,20 – 0,50 meter
Arbeidsområde	Skien
Platetykkelse	4 mm
Anbefaling	SF 1 eller SF 3 bør søkes bevart i vassdraget
Begrunnelse	En av de små båtene bør kunne oppleves i vassdraget for framtida.

SF-3 er en liten slepebåt med lite fribord, dvs ikke egna for bølger. Vi har hendelser der baugbølgen fra møtende kanalbåt har vaska skikkelig inn over rekka og satt støkk i skipperen. Men bare den brukes «med andakt» er det en utrolig anvendelig liten slepe- og arbeidsbåt i smule farvann. SF-3 fikk teknisk oppgradering og oppmaling på Notodden slipp i 2010. Benyttes for det meste i dag i Skien og Løveid sluser, og har basen sin der. Om vinteren når det er minimalt med slusing, ligger den med kanalbrua som «tak». Foto fra Skien i 2006

3.	Kranlekter 2
Kjenningsignal	H-24895/LM 6588
Type	Kranlekter
Byggested og –år	Knardalstrand Slipp & Verft – 1971 – b.nr 94
Motor	Deutz F6L 912, 95 HK, modell 1979
Kran	HIAB 950
Lengde – bredde – dybde	9,40 – 5,61 – 0,96 meter
Arbeidsområde	Reparasjon av bilbunter, mosing av bunter som er gått i stykker. Lasting av tungt i lektere. Assistanse ved bedriftenes tømmerinntak. Mudring m.v.

Dette er båten som har gjort en kjempeinnsats hos kanalen siden vi overtok den.

Den har vist seg å være helt umistelig, og vi har mange ganger spurt oss hvordan vi kunne greie oss tidligere. Kranlekter 2 benyttes til det meste, til tauing, mudring, dykking, utsetting og opptak av moringer til navigasjonsmerker, vedlikehold av lenser og lensefester m m. I forbindelse med portrehabilitering og nybygging av porter plasseres den på bunnen i det tørrlagte slusekammeret og er stasjonær kran. Denne båten sammen med arbeidstelt, spesialstillaser og andre hjelpemidler – og ikke å forglømme etter hvert svært god kompetanse hos mannskapene – gir oss optimalt resultat, og effektive

arbeidsmetoder. I forbindelse med den årlige inspeksjonsrunden foran sesongstart, en tur som kan ta flere uker, blir det meste av farledene med installasjoner inspisert både over og under vann. På denne runden blir det ofte lange dager, og da bor mannskapet om bord – slik kanalmannskapene praktiserte før i tida. Kranlekter 2 fikk i 2011 oppgradering og oppmaling på Notodden slipp i Fløtningens gamle fargeskjema mørkegrønt/brun-oransje.

Foto på Notodden, NT – mai 2006

4.	Kranlekter 4
Kjenningsignal	H - 24893
Type	Kranlekter
Byggested og –år	Knardalstrand Slipp & Verft - 1980
Motor	Deutz F6L 912, 95 HK, modell 1979
Kran	Overført til kranlekter nr 2

Som nybygd viste Kranlekter 4 seg å ha et svært ustabil skrog kombinert med kranbruk. Etter flere

nesten-havarier ble den tatt ut av bruk. Krana ble overført til Kranlekter 2. I 2006 fikk Kanalen Kranlekter 4 «på kjøpet» sammen med Kranlekter 2. Motoren viste seg å ha logga få timer i forhold til den identiske i Kranlekter 2. Derfor bytta vi den nylig ut med den i Kranlekter 2. Overbygget er vi i ledige stunder i ferd med å fjerne. Tanken er at skroget skal bli ei grei arbeidsplattform til vedlikeholdsarbeider.
Foto: Helge Øverbø

5.	SF 13 – Traktorbåt Cappelen
Kjenningssignal	H-24900
Byggested og –år	Knardalstrand Slipp og Verft1978
Motor	Deutz F6L 912, 65 HK
Lengde – dybde – bredde	5,80 meter
Tidligere eier	S.D. Cappelen, kjøpt 1984
Arbeidsområde	Kåsa opptaksplass
Anbefaling	Bevares i forbindelse med fredning av Kåsa opptaksplass
Begrunnelse	Båten var stasjonert ved plassen og brukt som skyvebåt for tømmerbuntene.

SF-13 er, til tross for beskjedne mål, en svært anvendelig arbeids- og inspeksjonsbåt. Som alle øvrige fartøyer fra Fløtningen har den en luftkjølt dieselmotor av type Deutz. De er solide og driftssikre, men ikke akkurat støysvake. Denne lille tassen frakter vi som regel rundt med leid kranbil. Opplagsplass er når den ikke er ute på oppdrag, i Vrangfoss.

Foto på Kåsa, NT – mai 2006

6.	Rambukk
Byggested og –år	Knardalstrand Slipp & Verft – 1975
Motor	Deutz F 3L 514
Lengde – bredde - dybde	14,0 – 6,0 – 0,5 meter
Anbefaling	Rambukken søkes bevart
Begrunnelse	Rambukken bør bevares som representant for spesialfartøyene som var konstruert for vedlikehold av fløtningens anlegg.

Rambukken er en solid flåte med heisetårn m motorisert vinsj for å heise opp loddet. På dekk er oppført overbygning med motorrom, mannskapsrom med overnattingsmuligheter og utedo. Denne farkosten har vi så langt ikke benytta oss av. Den trenger også i tilfelle en skikkelig rehabilitering først. Men at dette er en spesiell farkost som burde taes vare på, kan det ikke være tvil om. Telemarkkanalens Venner har da også jobba litt i kulissene med å se på mulighetene for å etablere en teknisk komite som kunne jobbe

med den. Dette ser vi som interessant om det lar seg gjøre. Da kan Rambukken kanskje bli operativ til sporadiske oppgaver vi fortsatt har, samtidig som den vil være et ganske spesielt utstillingsobjekt f eks i ei museumshavn et passende sted i kanalvassdraget. Ligger i dag ved Ulefoss kanalbrygge.

7.	SF 21 Lekter
Type	lekter
Lengde – bredde – dybde	17,50 – 5,10 – 1,70 meter
Tidligere eier	Krogstad Cellulosefabrikk AS, Mjøndalen, kjøpt 1972
Tidligere anvendelse	Brukt på Drammenselven
Brutto tonnasje	26
Anbefaling	Bevaring

SF-21 var sammen med den identiske søsterlekteren SF-20 to stallektere som i mange år gjorde god nytte for seg på kanalvassdraget. SF-20 ble i 2006 solgt til en entrepenør som etter kort tid lot den gå til opphugging. Kanalen fikk overta SF-21, og har siden flere ganger benytta den i oppryddingsprosjekter. Vi har søkt Riksantikvaren om å gi den status som verneverdig båt. Nå i januar fikk vi positiv tilbakemelding. Om dette i neste runde vil bidra til å skaffe midler til en sårt tiltrengt rehabilitering, vil vise seg. Tilbud er innhenta hos mekanisk verksted.
Foto Helge Øvrebø

8. Fløtningens flytebrakke

Nr 8 av Fløtningens fartøyer kom via familien Kantebakke på Notodden. Både krefter i Telemarkkanalens Venner og i Kanalselskapet ønsket å bevare «Flytebrakka» og gi den en framtidig rolle i turismen på kanalvassdraget. De hadde Kantebakke heldigvis stor forståelse for, og overdro den videre til Telemarkskanalen i 2008. Byggmester og reder Asbjørn Lia fikk oppdraget med å rehabilitere den etter antikvariske retningslinjer. I 2010 ble den slepa til Notodden for å bli tilbud til rimelig overnatting for i hovedsak padle- og sykkelturister. Dessverre måtte den lokale driveren oppgi overnatningsprosjektet. I et par år nå har den derfor ligget ved Ulefoss

kanalbrygge. I høst har imidlertid Kviteseid kommune kommet på banen og ønsker den som et rimelig overnattingstilbud oppe hos seg. Dersom alt går etter planen vil den få plassen sin sentralt fortøyd inne i Kviteseid sentrum og bli en del av havnebildet allerede fra årets sesong.

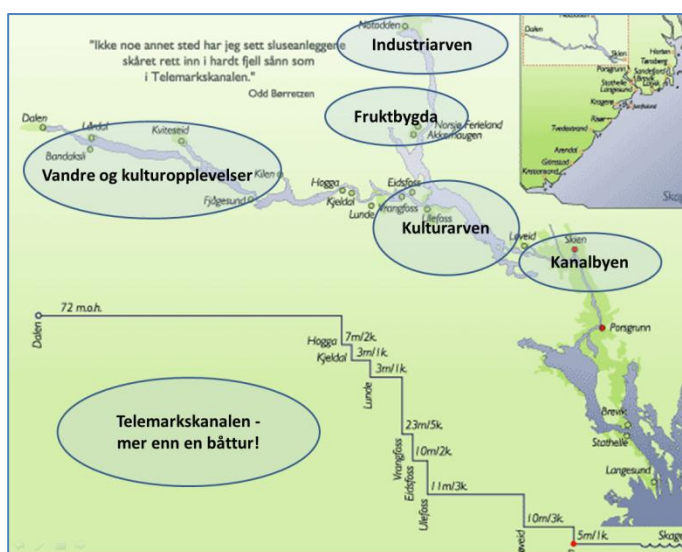
Telemarkskanalen- mangfoldige opplevelser

Av Pål Kleffelgård

Telemarkskanalen byr på mangfoldige opplevelser. Båtturen er én side av kanalopplevelsene. Langs kanalen er det imidlertid stor variasjon, både i landskap, kultur og tilbud. Hvordan kan vi formidle denne variasjonen som noe positivt og tiltrekkende for de tilreisende og samtidig bygge opp under at Telemarkskanalen er en helhetlig «merkevare»?

I Telemarkskanalen regionalpark arbeider vi med ulike «attraksjonsklynger» langs kanalen. Dette fordi attraksjoner i geografisk nærhet kan styrke hverandre. Dersom de kan markedsføres med et felles uttrykk eller særpreg vil de stå enda sterkere. Vi har i samarbeid med kommunene og lokale næringsaktører delt attraksjonene langs Telemarkskanalen inn i fem ulike klynger med hver sitt særpreg. Særpreget ligger der fra før og kommer av natur- og kulturgitte forhold i historie og nåtid. I samarbeid med aktørene ønsker vi å forsterke og videreutvikle det positive særpreget som finnes, og bruke det aktivt i markedsføringen av Telemarkskanalen.

De attraksjonsklyngene vi vil bygge opp under er Kanalbyen Skien, Kulturarven på Ulefoss, Fruktbygda i Sauherad, Vandring og kulturopplevelser i Kviteseid og Tokke, og Industrihistorien på Notodden.

Telemarkskanalen - mangfoldige opplevelser

Kanalbyen Skien

Skien Handelstorg. Foto: Tom Riis

Skien er den eneste byen i Norge som har en sluse i byen – og kan derfor med rette kalle seg Kanalbyen. Skien har et ganske unikt særpreg med de to vannspeilene i ulik høyde midt i byen. I kanalsammenheng kan Skien bidra med alle de fasiliteter, tilbud og særpreg en by kan gi. Skien har i tillegg til kanalen valgt seg ut satsingsområdene Henrik Ibsen, matbyen Skien og arrangementer.

Ulefoss Hovedgaard. Foto. Dag Jensen

Kulturarven på Ulefoss

På Ulefoss finner vi sju helt spesielle kulturminner som har jobbet sammen i prosjektet Drømmemila for å utvikle opplevelsestilbud i kulturarven. Her kan man for eksempel bli med på Kurs i etikette på Ulefoss Hovedgård, omvisning og konsert i den autentiske Romnes middelalderkirke, oppleve sluseospillet og lære om temmingen av den vrangfossen i Vrangfoss slusepark, oppleve «Olines» hverdagshistorie for 200 år siden på Øvre verket, eller bli med på guidet «det var en gang en vulkan» tur til Fenvulkanen.

Fruktbygda

I landskapet i de nordlige delene av Norsjø er det naturgutte gode forutsetninger for fruktproduksjon. Hvert fjerde norske eple dyrkes

fram i dette landskapet, samt etter hvert betydelige mengder plommer og moreller. Her finnes lange tradisjoner for frukt, kunst og kultur. Det er nå 14 næringsaktører som er med i arbeidet med å utvikle og selge opplevelser i dette frodige fruktlandskapet. Gårdsutsalg og -opplevelser, gallerier, vandringer og mangfoldige smaksopplevelser med utgangspunkt i råvarene fra fruktlandskapet er noe av det man kan oppleve i Fruktbygda.

Industrihistorien på Notodden

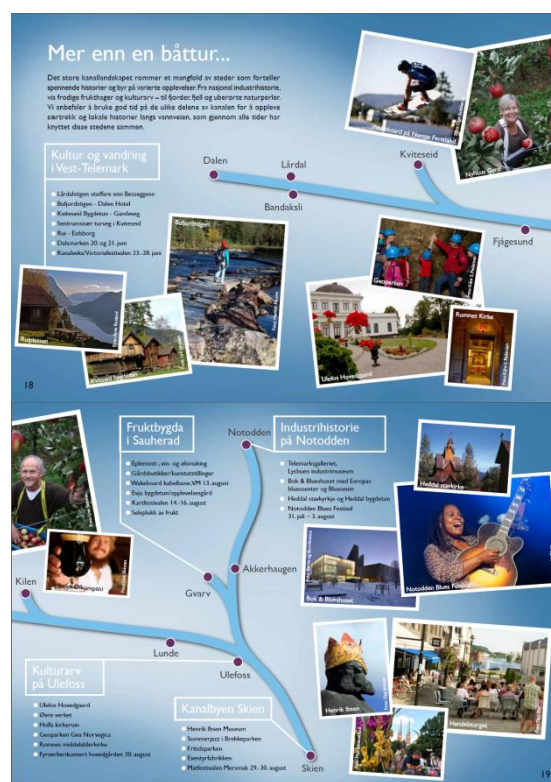
Kanskje det største industrieventyret Norge har opplevd var etableringen av Norsk Hydro og produksjonen av kunstgjødsel med utgangspunkt i vannkraften på Notodden og på Rjukan. Hele samfunn ble bygd opp, og det unike med anlegg og bygninger er at de er så godt bevart at den norske regjering nå har sendt søknaden om at anleggene på Notodden og Tinn skal komme på verdensarvlisten. Nytt bok- og blueshus og Lysbuen industri- og kunstmuseum vil også være sentrale opplevelser i denne attraksjonsklyngen på Notodden.

Vandring og kulturopplevelser i Kviteseid og Tokke

I Kviteseid og Tokke har man valgt å spille videre på de flotte vandreturene som binder natur og kulturopplevelser sammen med

Telemarkskanalen i det flott fjordlandskapet i de øvre delene av Telemarkskanalen. Dette henger godt sammen med satsingen som skjer parallelt med Vandreregionen i Vest-Telemark. Lårdalsstigen «tøffere enn Bessegen», Bufjordstigen Rui-Eidsborg er gode eksempler på stier som også har mange kulturhistorier å fortelle.

Vi håper at en tydeliggjøring av mangfoldet i disse utvalgte sætrekk vil gjøre det enklere å fortelle gjestene våre at Telemarkskanalen er mer enn en båtturn. Og at det er vel verdt å tilbringe flere dager i vårt flotte kanallandskap.

Presentasjon av attraksjonsklyngene i kanalmagasinet for 2014

Tall og inntrykk fra sesongen 2013

2013 ble en god sesong for regionalparken. Besøkstallene økte på de fleste produkt i forhold til 2012. De tre kanalbåtene som går i rute hadde en økning i antall passasjerer på 15 prosent. Mange av aktørene langs kanalen kan også melde om godt besøk og mer enn 20 prosent økning. Det er vanskelig å si noe helt sikkert om årsakene, det er mange forhold som spiller inn. For eksempel at det var mye dårlig vær i 2012 og mye godt vær i 2013, tross flommen i mai og en regnfyllt juni. Men vi har likevel grunn til å tru at suksessen med Minutt for minutt i 2012 og den økte satsingen på markedsføring i 2013 har hatt effekt.

Kanalprisen 2013

Telemarkkanalens Venner har opprettet Kanalprisen. Prisen skal gå til personer, bedrifter eller instanser som har gjort en særlig innsats for Telemarkskanalen.

Juryen - Styret i Telemarkkanalens Venner – ønsker forslag til kandidater til Kanalprisen for 2013.

Forslag til kandidater med din begrunnelse kan du sende til epost: Kanalvenn@gmail.com

eller til postadr.: Telemarkkanalens Venner, Postboks 372 Sentrum, 3701 Skien.

Forslaget sen **innen 15.3.14.**

Møte mellom vakre kanalbåter ved Lunde sluser i 2012. Foto: Tore Rell.

Velkommen som medlem

Som medlem av Telemarkkanalens Venner er du med på å bevare vår kulturarv i Telemark

Det første kanalanlegget mellom Norsjø og Skien kom i 1861. Vannveien ble enklere, raskere og billigere. De ble lettere å fløte tømmer og vassdrages kunne reguleres og hindre flom.

Fra 1887 arbeidet 500 personer i fem år med å sprengte seg gjennom fjell og mure og tømre

seks sluseanlegg og en rekke bygninger tilknyttet sluseanlegga mellom Bandak og Norsjø. I 1892 sto kanalen ferdig og den ble betegnet som det "åttende underverk" i Europa.

I dag er Telemarkskanalen et nasjonalt klenodium med stor attraksjon for fastboende og turister.

Telemarkkanalens Venner har til formål:

- Å arbeide for fortsatt drift av Telemarkskanalen.
- Å arbeide for vern av de minnesmerker, natur- og kulturverdier som ligger til vassdraget og er knyttet til driften av kanalen.
- Å stimulere til økt bruk av kanalen og vassdraget i ferie- og rekreasjonssammenheng, for å øke allmennhetens engasjement og kanalens status.

Bli medlem

Mer opplysninger om Telemarkkanalens Venner finner du bl.a. på vår Facebookside. For medlemskap send epost til kanalvenn@gmail.com eller ring telefon 993 05 643 eller send kontingenten som er kr. 150 til vår konto 2650.11.45725.